

Savivaldybių žinios

Nr. 16 (649)

2013 m. gegužės 30 d.
Kaina 2,25 Lt
Išeina ketvirtadieniais

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Įprasminta Baltijos šalių sostinių bendrystė _____ 16 p.

Gegužės 24 d. minint Talino, Rygos ir Vilniaus miestų bendradarbiavimo 20-ies metų sukaktį Vilniuje sostinės meras Artūras Zuokas drauge su Talino meru Edgaru Savisaaru ir Rygos savivaldybės administracijos direktoriumi Jurijumi Radzevičiumi Katedros aikštėje įmontavo atminimo plytelę su simbolinio Baltijos kelio dalyvio pėdsakais.

Romo Gurklio nuotr.

Iš savivaldybių gyvenimo

Druskininkai pasiekė mineralinio vandens gėrimo rekordą, Šilutėje ir Tauragėje nuaidėjo miestų gimtadienių šventės, Marijampolė tampa pieno ir automobilių sostine _____ 4–6 p.

Savivaldybės socialinis būstas: kam ir kada?

Su teise į socialinį būstą supažindina socialinių problemų analitikas Antanas Petrauskas _____ 14 p.

Savanoriškai prievartinė pertvarka

Žurnalisto Arūno Brazausko žvilgsnis į planuojamą šilumos ūkio pertvarką _____ 15 p.

9 771392 224600 16

KURORTO ŠVENTĖ – LAUKIAMIAUSIAS METŲ ĮVYKIS

Druskininkų kurorto šventė – tai pats laukiamiausias metų įvykis, kurio metu mes turime išskirtinę galimybę susitikti su draugais, kaimynais, kartu pasidžiaugti nuveiktais darbais, švęsti ir linksintis. Šiemetės šventės pavadinimas „Mano Druskininkai“ pasirinktas neatsitiktinai – juk kiekvienas esame neatsiejama savo miesto dalis ir kuriame jį visų pirma savo darbais bei asmeniniu atsidavimu. Taigi pradėkime nuo savęs – džiaukimės, didžiuokimės Druskininkais, ir tegul ši šventė tampa mūsų visų švente!

*Savivaldybės meras Ričardas Malinauskas
Mero pavaduotojas Linas Urmanavičius
Seimo narė Kristina Miškinienė*

tūkst. buteliukų, o išdalyti spėjo tik 10 tūkst. Rekordą dalyviai gavo numeriais pažymėtus buteliukus ir pusę metų turės galimybę dalyvauti loterijoje, kuriai pusšimtį labai vertingų prizų paruošė kurorto viešbučiai. Pirmieji penki laimingieji buteliukai burtų būdu buvo ištraukti tą patį vakarą, ką tik užfiksavus rekordą, ir laimėjo po turiningą savaitgalį kurorte. Originalią idėją užfiksuoti masiškiausią mineralinio vandens gėrimo rekordą pasiūlė aktyvi druskininkietė, kurorto gidė Aušra Česnulevičienė, sumaniusi šiuo rekordu padėti Druskininkams dar labiau išgarsėti.

Druskininkuose vyko ir antroji „Vyrų diena“. Radijo stoties M-1 vedėjų rengiamos futbolo varžybos purve buvo keturias dienas trukusios Druskininkų kurorto šventės „Mano Druskininkai“ dalis. Taip pat atidaryti „Svetingumo vartai“ – Tado Gutausko pasagos formos skulptūra (*nuotr.*). Pasaga senosiose lietuvių tradicijose yra laimės ir sėkmės, atvirumo ir širdingumo kaimynams simbolis, po ja praėję ir tris kartus palietę atnešite gerus linkėjimus Lietuvai ir sau.

Organizatoriai patikino, kad visos Kurorto šventės metu Druskininkuose nuobodžiauti neteko niekam, nes programa buvo skirta įvairaus skonio ir skirtingų poreikių žiūrovams.

SŽ inf.

Gegužės 24 d. Druskininkų kurorto šventės „Mano Druskininkai“ atidarymą iškilmingai paskelbė jau tradicija tapusios įspūdingos teatralizuotos eitynės (*nuotr.*). Pusšimtis kurorto įstaigų, įmonių, organizacijų, draugijų ir bendrijų savo kolonas šiemet ne tik papuošė, bet ir organizatorių paraginti atsinešė įvairiausių garsą skleidžiančių priemonių, įrankių, instrumentų. Šiemečių eitynių šūkis – „Druskininkai garsiai!“, kad visi namuose, parkuose, sanatorijose, viešbučiuose išgirstų, kad kurorte šventė tikrai prasidėjo. Pasidžiaugti kurortu ir išgirsti, kad šventė tikrai prasidėjo, atvyko Seimo Pirmininkas Vydas Gedvilas ir trys ministrai.

„Visų įstaigų kolektyvus kvietėme mokyti dainuoti, mušti ritmą ir skleisti įvairiausių garsus, kad juos išgirdęs net namuose esantis žmogus suprastų – jau prasidėjo šventė!“ – sakė Druskininkų kultūros centro direktorė Rimutė Viniarskaitė. Ji priminė, kad eitynių tradicijos gyvuoja dar nuo Romos imperijos laikų, kai į didžiųjų švenčių vietas visi eidavo vienu keliu. „Taigi eitynės – tikrai ne mūsų sugalvotos ir ne sovietmečio atributas, paprastai senovėje tokiu būdu visi po darbų masiškai eidavo į šventę“, – pasakojo direktorė.

Į Druskininkų kurorto šventės atidarymą Pramogų aikštėje susirinę druskininkiečiai ir svečiai tapo pirmą kartą Lietuvoje vykusio mineralinio vandens masiškiausio gėrimo dalyviais. Vienu metu į viršų jie pakėlė apie 10 tūkst. Druskininkuose išgaunamo mineralinio vandens „Rasa Light“ buteliukų ir padėjo pasiekti naują unikalų rekordą. Organizatoriai buvo paruošę 15

ŠILUTĖ ŠVENTĖ 502-ĄJĮ GIMTADIENĮ

Ingrida VĖGELYTĖ

Gegužės 25 d. Šilutės gatves, aikštes, skverus ir skverelius, papuoštus žaismingu Pamaro kraštą simbolizuojančiu žuvies ženklų, užplūdo šventinė miestelėnų ir miesto svečių minia švęsti 502-ojo miesto gimtadienio.

Šventė prasidėjo šv. Mišiomis už miestą ir miestiečius, kurių metu buvo paminėtas Šilutės evangelikų liuteronų parapijos 100-metis. Ta proga Šilutės rajono savivaldybės merė Daiva Žebelenė nuo miestiečių parapijiečiams įteikė originalią dovaną. Taip pat buvo atidaryta ir pašventinta Šilutės turizmo ir paslaugų verslo mokyklos mokinių jėgomis sutvarkyta Šilutės senųjų kapinių koplyčia. Evangelikų bažnyčioje buvo surengta paroda, supažindinanti su miestui nusipelnusiais evangelikais.

Šventės dieną rajono savivaldybėje kaimynių šalių savivaldybių atstovai pasirašė tolesnio bendradarbiavimo sutartis.

Šiais metais Lietuvai minint Kristijono Donelaičio 300 metų sukaktį, mieste skambėjo šio poeto eilės. Čia didžiausi nuopelnai tenka Šilutės Fridricho Bajoraičio viešajai bibliotekai, kurioje dar gegužės 21 d. buvo surengta tarptautinė konferencija „Kristijonas Donelaitis ir laikas“. Bibliotekoje buvo eksponuojama tarptautinio ekslibriso konkurso „Kristijonui Donelaičiui – 300“ paroda: 29 menininkų darbai iš Baltarusijos, Belgijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Ukrainos. O Vydūno skverelyje atidaryta arbatinė šeimoms „Pavasario linksmybės“ pagal K. Donelaitį. Čia su aprėdais ir arbatos pateikimo ritualu pristatytos lietuvių pagoniškos arbatos gėrimo tradicijos. Kol Šilutės Pamaro pagrindinės mokyklos auklėtiniai šalia įrengtose molio dirbtuvėlėse lipdė arbatos indus, vaikų lopšelio-darželio „Pušėlė“ mažieji šoko aplink ugniakurą, baidydami laumes, o aktorė Virginija Kochanskytė skaitė K. Donelaičio „Metų“ ištraukas.

Miesto šventėje vaikams ir moksleiviams buvo atidarytas saviraiškos parkas, kuriame buvo muzikuojama, vaidinama, šokama, piešiami grafitai, žaidžiamos gatvės krepšinio rungtynės, veikė amatų kūrybinės dirbtuvės, vyko konkursai, koncertinės programos, buvo leidžiami aitvarai, laiveliai ir t. t. Šventėje dalyvavo 12 moksleivių komandų iš rajono mokyklų ir devyni meno kolektyvai.

Pagal senovinius papročius pagrindinė šventės vėnis merės Daivos Žebelenės buvo kalama Šilutės Senojo turgaus aikštėje, kurioje vyko mugė ir veikė senovinių amatų miestelis. Mugėje dalyvavo 132 vietiniai ir užjūrio kūrėjai ir prekybininkai. Šventės ir amatų mugės atidaryme dalyvavo svečiai – Seimo nariai Kęstas Komskis, Remigijus Žemaitaitis ir Artūras Skardžius, taip pat Velingo (Švedija) ir Gdansko Prūsų (Lenkija) savivaldybių, su kuriomis

Šilutės rajono savivaldybė jau antri metai dirba bendrame projekte „Kultūros paveldo išsaugojimas Pietų Baltijos regione – CRAFTLAND“, atstovai. Šventės dieną rajono savivaldybėje minimų kaimynių šalių savivaldybių vicemerai ir kiti atstovai pasirašė tolesnio bendradarbiavimo sutartis.

„Tai trejų metų partnerystės bendradarbiavimo sutartis, pagal kurią keičiamės kolektyvais. Mes buvome Švedijoje su amatais, folkloristais ir sportininkais. Šiomet pas mus atvažiavo Švedijos ir Lenkijos amatininkai. Bendradarbiavimas apima įvairias edukacines programas: kalvystės, molio dirbinių, kulinarijos paveldo, floristikos“, – sakė merė D. Žebelenė.

O Senojo turgaus aikštėje buvo demonstruojamas visokių amatų gudrybės. Kalvių sueigoje Lietuvos kalviai ir svečiai iš Lenkijos ir Švedijos stebino kalvystės technika. Praktiškieji miesto šeiminkai kalvius „įdarbino“ – jiems teko senąsias reklamos iškabas ant turgaus aikštės pastatų padirbdinti.

Dvaro meistrai pristatė senuosius LDK veikusius amatus: koklininkystę, peiliadirbystę, knygrišystę, žalvario liejimą, juostų vijimą, odos apdirbimą, muilo gamybą.

Kulinarijos paveldo meistrai viliojo verdamais Pamaro žuviene ir senoviniu lietuvininkų šiupe. Senovinėje Šilutės cukrainėje širdis buvo galima pasisaldyti pyragais, keksais, „vofeliais“. Svečiai iš Lenkijos tikroje ankstyvųjų viduramžių virtuvėje siūlė archajiškų patiekalų: neraugintos duonos su medumi, medaus-mėtų užpilo ir kt.

Senosios medicinos žinovai virė žolelių arbatą, dalijosi antpilų tarp jų ir „Šilokarčemos trejų devynerių“, receptais. Po turgaus aikštę ant kojūkų žirgliojo senovinis kaminkrėtys – vienas iš Šilutės kamerinio dramos teatro aktorių. Teatro vaidinimas buvo skirtas ugniagesio ir kaminkrėčio profesijoms pagerbti. Mat šilutiškiai su pasididžiavimu teigia, esą pirmasis kaminkrėtys Gudmandas Olsenas 1639 m. šiam darbui buvo pasamdytas iš Mažosios Lietuvos.

Pagal senovinius papročius pagrindinė šventės vėnis merės Daivos Žebelenės buvo kalama Šilutės Senojo turgaus aikštėje.

TAURAGIŠKIAI MINĖJO 506 METŲ SUKAKTĮ

Izolina TURAUSKIENĖ

Belchatuvo miesto savivaldybės (Lenkija) dovana Tauragės bendruomenei – 20 milijonų metų senumo suakmenėjusio medžio kamienas iš Belchatuvo rudųjų anglių kasyklos.

Minint 506 metų sukaktį didžiulio tauragiškių susidomėjimo sulaukė rajono įmonių, įstaigų ir organizacijų prezentacinė šventė „Mes – Tauragei, Tauragė – mums“, kurioje dalyvavo 58 įmonės, įstaigos, organizacijos. Tauragės Pilies aikštėje vykusiuose renginiuose nuotaiką skaidrino Tauragės aeroklubo orlaivių pasirodymas.

Labai svarbus ir nuoširdus renginys vyko Tauragės kultūros rūmuose – buvo pasirašytas sutarties tarp Rydštato (Vokietija) ir Tauragės savivaldybių atnaujinimo aktas, kuriuo atnaujinta jau 20 metų besitęsianti draugystė tarp Tauragės ir Rydštato savivaldybių. Ir Tauragės rajono savivaldybės meras Pranas Petrošius, ir Rydštato burmistras Verneris Amendas pažymėjo, kad partnerystė, užsimezgusi prieš 20 metų nuo neformalaus žmonių bendravimo, išaugo į šiltus ir dalykiškus santykius tarp dviejų savivaldybių. Draugauja abiejų savivaldybių bendruomenės, žmonės, sporto, meno kolektyvai, mokyklos.

Šventėje buvo pademonstruota Tauragės apskrities jėgos struktūrų technika ir amunicija, o Tauragės krašto muziejuje pristatyta nepaprasta Belchatuvo miesto savivaldybės (Lenkija) dovana Tauragės bendruomenei – 20 milijonų metų senumo suakmenėjusio medžio

kamienas iš Belchatuvo rudųjų anglių kasyklos, sveriantis 600 kg, kurių per visą kasyklos istoriją rasti tik du.

Plojimų miesto šventėje negailėta Lietuvos berniukų chorų dainininkams, Lietuvos kariuomenės orkestrų ir karinių pajėgų, priešgaisrinės valdybos, valstybės sienos apsaugos tarnybų ir policijos parodomosioms programoms.

Devintoji Tauragės miesto šventė baigėsi seniūnijų, bendruomenių, tautodailininkų prisistatymu, Tauragės saviveiklininkų ir grupės „Jonis“ pasirodymu, koncertu „Tau – amžių giesmė“ Martyno Mažvydo evangelikų liuteronų bažnyčioje, kuriame dalyvavo žymūs atlikėjai.

Į Tauragės šventės praga atvyko ir renginiuose dalyvavo delegacijos iš Vokietijos, Lenkijos, Rusijos, Slovakijos savivaldybių, Europos Parlamento narys Zigmantas Balčytis, Seimo Pirmininko pavaduotojas Kęstutis Komskis, Seimo nariai Darius Petrošius, Arvydas Mockus, Šilalės, Raseinių merai, kiti svečiai, kraštiečiai.

Pasak Tauragės rajono savivaldybės mero Prano Petrošiaus, jau devintą kartą švenčiama miesto šventė dar kartą įrodė, kad nuoširdūs, kūrybingi, veiklūs ir mylintys savo kraštą tauragiškiai sugeba ne tik dirbti, bet ir linksmintis.

„Nuoširdžiai tikiu, kad šių metų miesto šventės renginiai dar labiau suvienys Tauragės krašto bendruomenę, suaktyvins kraštiečius, pabirusius po visą Lietuvą ir pasaulį“, – sakė meras.

Merų pasirašytas sutarties tarp Rydštato (Vokietija) ir Tauragės savivaldybių atnaujinimo aktas, kuriuo atnaujinta jau 20 metų besitęsianti draugystė tarp Tauragės ir Rydštato savivaldybių.

MARIJAMPOLĖ – PIENO IR AUTOMOBILIŲ SOSTINĖ

Paskutinįjį gegužės savaitgalį Marijampolėje minima Miesto šventė. Ta proga Lietuvos statistikos departamentas pateikia statistinės informacijos apie Marijampolės miestą ir apskritį.

Marijampolė yra septintas miestas pagal gyventojų skaičių Lietuvoje. Išankstiniais duomenimis, 2013 m. pradžioje Marijampolės mieste gyveno 39,5 tūkst. asmenų, iš jų 21,1 tūkst. (53 proc.) – moterų. Prieš dešimtmetį mieste gyveno 8,4 tūkst. žmonių daugiau. Nuo 2003 m. Marijampolės mieste gyventojų sumažėjo 19 proc. Darbingo amžiaus asmenų Marijampolės mieste 2013 m. pradžioje gyveno 25,1 tūkst. (63 proc.), vaikų – 6,3 tūkst. (16 proc.), pensinio amžiaus – 8,1 tūkst. (21 proc.).

Šiuo metu Marijampolės savivaldybėje yra 27 bendrojo ugdymo mokyklos (8,3 tūkst. mokinių), viena profesinė mokykla (1,8 tūkst. mokinių) ir viena kolegija (1,3 tūkst. studentų).

2012 m. Marijampolės mieste veikė 39 mėgėjų meno kolektyvai ir du kultūros centrai. Du Marijampolėje veikiančios muziejai 2012 m. sulaukė 12 tūkst. lankytojų.

Marijampolės apskrityje klesti prekyba turgavietėse. 2013 m. pirmąjį ketvirtį, palyginti su praėjusiu metų tuo pačiu laikotarpiu, prekyba, išskyrus turgavietes, prekiaujančias automobiliais, didėjo 13 proc. ir sudarė 3,5 mln. Lt. Visose šalies apskrityse tuo pačiu laikotarpiu prekyba turgavietėse didėjo tik 0,4 proc.

Marijampolės apskritis Lietuvoje pirmąją pagal individualių lengvųjų automobilių skaičių – čia tūkstančiui gyventojų tenka 564 automobiliai (šalyje – 492).

Marijampolė – žemės ūkio kraštas. 2012 m. Marijampolės apskrities ūkiai galėjo pasigirti užauginę 342 tūkst. tonų cukrinių runkelių, daugiau buvo užauginta tik Kauno apskrityje (460 tūkst. tonų). 2012 m. Marijampolės apskrityje grūdinių augalų derlingumas siekė 4,77 tonos iš 1 ha, o iš viso derlius siekė 670 tūkst. tonų. Daugiau grūdinių augalų buvo užauginta tik didesnėse Panevėžio (845 tūkst. t) ir Kauno (872 tūkst. t) apskrityse.

Daugiausia 2012 m. Marijampolės apskritis eksportavo pieno ir pieno produktų, baldu, trašų, gaminių iš javų ir miltų, medienos ir medienos dirbinių ir cukraus bei konditerijos gaminių iš cukraus. Daugiausia lietuviškų prekių iš Marijampolės apskrities eksportuota į Vokietiją – 20,3 proc., į Lenkiją – 15,3, Latviją – 7,8, Rusiją – 5,6 ir Prancūziją – 4,6 proc. Viso eksporto vertė sudarė 1,3 mlrd. litų.

Marijampolės apskrities bendrasis vidaus produktas (BVP) 2011 m. siekė 3,526 mlrd. litų. Vienam apskrities gyventojui teko 21,9 tūkst. litų BVP. Visas Marijampolės apskrities BVP sudarė 3,3 proc. šalies BVP.

SAVANORIŠKAI PRIEVARTINĖ PERTVARKA

Arūnas BRAZAUSKAS

Gegužės 13-ąją Vyriausybės strateginio komiteto posėdyje Energetikos ministerija pristatė šilumos ūkio pertvarkos gaires.

Įprasta, kad valdžios iniciatyvos energetikos srityje siejamos su ženkliai kainų mažėjimu. Tiksliau, viešieji ryšiai tvarkomi taip, kad prie pertvarkos žadamas ir „saldainis“ – šiuo atveju šildymo kainų sumažėjimas 25 proc.

Premjeras Algirdas Butkevičius pertvarkos gaires braižė ryžtingai: „Mes siūlome kogeneraciją – šilumos ir elektros energijos efektyvią gamybą vienu metu. Tai galimybė vietoje brangių dujų plačiau panaudoti pigesnę biokurą. Tokiu atveju šilumos kaina būtų reguliuojama, o elektros kaina atitiktų rinkos kainą. Atsižvelgus į biokuro plėtros programą bus parengtas Nacionalinis kompleksinis šilumos ūkio planas. Visose savivaldybėse bus nustatytos aiškios plėtros kryptys, o planai bus įgyvendinami iš naujos 2014–2020 m. ES paramos perspektyvos. Sieksime didesnės ES paramos dalies energetikai. ES lėšos bus investuojamos, o ne dalijamos tarsi pagal kalėdinį sąrašą.“

Tačiau gairės tuo ir skiriasi nuo plano, kad tai tik punktyrinė linija su dideliais tarpais tarp brūkšnių.

Vyriausybės tinklalapyje, kur gairės pristatomos, teigiama, kad dabartinė teisinio reguliavimo aplinka nesudaro prielaidų šilumos kainoms mažėti: termofikacinės elektrinės, gaunančios už elektros gamybą joms mokamą viešuosius interesus atitinkantį paslaugų mokesį VIAP (apie 200 mln. Lt per metus), nėra suinteresuotos įrengimų atnaujinimu.

Ten pat rašoma: „Vyriausybė teisės aktuose įtvirtins sąžiningos, teisingos konkurencijos tarp šilumos gamintojų sąlygas, pakeis esamą biokuro kogeneracijos rėmimo schemą, tobulins prekybos biokuru modelį. Reikia įstatymu nustatyti privalomą šilumos gamybos kainodarą nepriklausomiems šilumos gamintojams, gavusiems ES paramą.“

Dėstant visa tai suprantamiau, gairėmis grindžiamą ekonominį modelį galima apibūdinti taip: kogeneracija – t. y. šilumos ir elektros gamyba bus rinkos ir nerinkos mišinys. Elektros gamyba nebus dotuojama per VIAP, elektra parduodama rinkoje, tačiau nepriklausomiems šilumos gamintojams bus nustatyta privaloma kaino-

dara (įdomus žodžių „privaloma“ ir „nepriklausomas“ derinys).

Iš to, kas iki šiol paskelbta, matyti, kad Vyriausybė kol kas apsisprendė tik dėl principų. Visa kita „pamatysime skrydžio metu“.

Į valdžios planus kol kas reaguojama blaiviai ir atsargiai. Lietuvos savivaldybių asociacijos prezidentas Ričardas Malinauskas viešai yra sakęs: „Tai, kad šilumos ūkyje planuojamos pertvarkos, gerai. Tik nežinau, kiek savivaldybių iš šešiasdešimties galės užsikrauti tokią našta. Skolinimosi limitai kone visose jų yra beveik išnaudoti. Vienintelė išeitis būtų pritraukti privačių investuotojų, bet Lietuvoje šis klausimas svarstomas labai įdomiai: perleisti privatininkams atlikti tvarkymą, vandens tiekimą labai gerai, o išnuomoti šilumos ūkį – labai blogai.“

Prie to reikia pridurti, kad labai blogai gali būti pačiam investuotojui – juk elektra nebus dotuojama, o šilumos kainos bus reguliuojamos. Valdžia nurodė kryptį – ketvirčiu mažesnės gyventojų išlaidos šilumai. Klausimas – ar labai jau didelis privačių investicijų į šią sritį patrauklumas?

Tarsi nujaučiant, kad savivaldybės pinigų neturės, o privatininkai investuoti nenorės, Vyriausybės gairėse įkalta esminė ekonominė „vinis“: „Savivaldybės gaus iki 50 proc. reikalingų investicijų iš ES paramos. Jos turės pasirinkimą: pačios bendrai finansuos likusią reikalingų lėšų dalį arba galės skelbti konkursą bendrajam finansavimui pritraukti privatų kapitalą, arba jos gaus valstybės paskirtą vystytoją tuo atveju, jeigu pačios negalės užtikrinti finansavimo ar neįvyks konkursas.“

Valstybės paskirtas vystytojas kaip ir valstybės paskirtas advokatas – kas gi tam prieštarauja, jeigu nėra pinigų? Bet vystytojas juk nedirbs veltui. Pagal bendrojo finansavimo schemą jam mokės valstybė, nes 50 proc. jau dengiama iš ES fondų.

Energetikos ministras Jaroslavas Neverovičius tikina, kad pertvarka gali kainuoti nuo 1,0 iki 1,5 mlrd. Lt. Šiokių tokį įtarimą kelia, kad vertinimo ribos skiriasi daugiau nei 30 proc. Tai rodo, kad rimtų skaičiavimų nėra. Vyriausybė to ir neslepia: pats Premjeras sakė, kad Nacionalinis kompleksinis šilumos ūkio planas dar tik bus parengtas ir aiškios plėtros kryptys visoms savivaldybėms dar tik bus nustatytos.

Darant tokius skaičiavimus negalima atmesti blogiausio varianto: daugumai savivaldybių Vyriausybė turės paskirti vystytoją.

Mečislavo Ščepavičiaus pieš.

ĮPRASMINTA BALTIJOS ŠALIŲ SOSTINIŲ BENDRYSTĖ

Andrejus ŽUKOVSKIS

Gegužės 24 d. minint Talino, Rygos ir Vilniaus miestų bendradarbiavimo 20-ies metų sukaktį Vilniuje lankėsi Talino meras Edgaras Savisaaras su delegacija ir Rygos savivaldybės administracijos direktorius Jurijus Radzevičius su delegacija.

Sostinės meras Artūras Zuokas drauge su svečiais Katedros aikštėje įmontavo atminimo plytelę su simbolinio Baltijos kelio dalyvio pėdsakais (*nuotr.*). Prieš tai po plytele buvo užkasta atminimo kapsulė su tekstu ateinančioms kartoms.

Vilniaus miestas po tokią pat plytelę padovanojo Rygai ir Talinui, kurie ją taip pat įmontuos centrinėse miesto vietose, kur 1989 m. rugpjūčio 23 d. minint 50-ąsias Molotovo–Ribentropo pakto pasirašymo metines, Vilnių, Rygą ir Taliną sujungė gyva 600 kilometrų žmonių rankų grandinė.

„Simboliška, kad tokios pat plytelės, primenančios mūsų bendrystę ir laisvės siekį, atsiras ne tik Vilniuje, bet ir Rygoje, ir Taline. Džiaugiuosi, kad prabėgus beveik 24 metams nuo tos dienos, kai visi kartu susikibę už rankų garsiai ištarėme žodį *Laisvė*, Baltijos šalių sostinių vienybės dvasia ne tik neišblėso, bet priešingai – sustiprėjo, o bendradarbiavimas tapo dar tvirtesnis“, – sakė Vilniaus meras A. Zuokas.

Rygos miesto savivaldybės administracijos direktorius Jurijus Radzevičius, į susirinkusiuosius kreipęsis lietuvių kalba, pabrėžė Baltijos kelio svarbą ne tik Baltijos šalių, bet ir pasaulio istorijai ir padėjo Vilniaus merui kaip Baltijos sostinių vadovų susitikimo iniciatoriui.

Talino meras E. Savisaaras teigė, kad Baltijos šalių gyventojų vienybė 1989-aisiais buvo neįtikėtinas dalykas,

padėjęs tapti laisviems ir atvėręs naują bendradarbiavimo erą. „Su laisve prasidėjo nauja dinamiško bendradarbiavimo era. Svarbu prisiminti mus įkvėpusius įvykius“, – kalbėjo E. Savisaaras.

Visos trys plytelės, vieną iš kurių į Katedros aikštės grindinį padėjo Baltijos šalių sostinių vadovai, sukurtos skulptoriaus Gitenio Umbraso. Kiekvienos iš jų svoris – 75 kilogramai. „Galima būtų joms net 300 metų garantiją duoti“, – tvirtino skulptorius.

Bendradarbiavimo sutartis tarp Rygos, Talino ir Vilniaus buvo pasirašyta 1993 m. gegužės mėnesį. Ir nuo tada kasmet buvo sudaroma trijų miestų bendradarbiavimo programa, apimanti visas savivaldybės veiklos sritis.

2005 m. Rygos iniciatyva buvo įsteigtas Baltijos šalių sostinių forumas. Pirmasis forumas įvyko Rygoje, o antrasis po metų – Vilniuje. 2008 m. forumas buvo surengtas Taline, tačiau vėliau dėl ekonominės krizės jo veikla buvo sustabdyta. Susitikime A. Zuokas su Rygos ir Talino atstovais aptarė forumo atnaujinimo perspektyvas.

KELMĖJE – LIAUDIES MENO ŠVENTĖ

Vaida SUTKIENĖ

Tradicinė XXXIII liaudies meno šventė 2013m. Kelmė

Paskutinį gegužės savaitgalį Kelmė kvietė į tradicinę, jau 33-iąją Liaudies meno šventę. Kelmės rajono meras Vaclovas Andrulis priėmė šventės svečius, užsienio šalių delegacijas. Kelmiškių šventės svečiai buvo europarlamentarė Vilija Blinkievičiūtė, Seimo nariai Alma

Monkauskaitė ir Kęstutis Masiulis, užsienio šalių delegacijos iš Vokietijos, Lenkijos, Vengrijos, Austrijos ir Latvijos.

Koncerte „Būties tėkmė“ dalyvavo rajono mėgėjų meno kolektyvai. Taip pat pasirodė žydu dainų ir šokių ansamblis „Fajerlech“, iš Latvijos atvykę šokių kolektyvas „Sumulda“. Visi norintieji galėjo apsilankyti Žemaičių kieme, kur liaudies meistrai pristatė amatus.

Šventės kulminacija – ugnies misterija „Pašlovinkim mirksnį būties“. Tai ugnies, vandens ir šviesos meninė kompozicija. Šis reginys išskirtinis, jo nepamatysi niekur Lietuvoje. Kelmės simbolis, kuris drauge su trimis ažuolo lapais pavaizduotas miesto herbe, yra ratas. Ugnies misterijos metu šis miesto simbolis buvo išpūdingai pateiktas. Šalia jo puikavosi kiti tokią šventę simbolizuojantys elementai. Visi drauge jie sudarė paslaptinę draugiją, kuri ramiai laukė kulminacijos. Vėlai vakare, skambant didingai muzikai, valtimis plukdant deglus, į dangų kylant saliotų salvėms, vanduo tarsi susiliejo su ugnimi, kurios liežuviai nedrąsiai palietė visą to rato draugiją. Ugnies pašvaistė nušvietė visą erdvę, kurioje buvo ir žmogus, ir gamta. Stebėti tokio reginio susirinko ne tik Kelmės miesto, bet ir rajono gyventojai bei svečiai.